

บทนำ

ส้มโชกุนหรือเพชรยะลา (*Citrus reticulata* Blanco. cv. Shogun) จัดอยู่ในกลุ่มของส้มเขียวหวานชนิดหนึ่งหรือกลุ่มส้มแมนดาริน (mandarin) มีผลขนาดใหญ่กว่าส้มเขียวหวานพันธุ์บางมดเล็กน้อย ลักษณะพิเศษ คือ มีคุณภาพผลดีเยี่ยม ชันนึ่ม ปริมาณกรดและน้ำตาลสูง ทำให้มีเปอร์เซ็นต์น้ำส้มสูง สีเนื้อเป็นสีส้มจัด เป็นที่นิยมบริโภคกันมากในปัจจุบัน (มงคล, 2535) จากรายงานวิจัยของฉัตรชนก (2543) พบว่า ในพื้นที่ปลูกขนาดเล็กหรือต่ำกว่า 10 ไร่ เกษตรกรจะมีกำไรสุทธิสูงถึง 40,296.77 บาทต่อไร่ ทำให้มีการขยายพื้นที่ปลูกภายในประเทศเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ทั้งบริเวณภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคใต้ อย่างไรก็ตาม ส้มโชกุนกลับมีปัญหาด้านความผิดปกติทางสรีรวิทยาของผลค่อนข้างมากเมื่อเปรียบเทียบกับส้มพันธุ์อื่น ๆ อาการผิดปกติที่เป็นปัญหาสำคัญ คือ อาการผลแตกในระยะพัฒนาของผล โดยมีปริมาณผลแตกตั้งแต่ 20 เปอร์เซ็นต์จนถึงระดับรุนแรง คือ 50 - 80 เปอร์เซ็นต์ (เปรมปรี, 2544; นันทรัตน์, 2545) จึงทำให้เกษตรกรต้องสูญเสียรายได้จากปริมาณผลผลิตที่ลดลง หากเปรียบเทียบกับความสำคัญของส้มที่เป็นผลไม้เศรษฐกิจที่สำคัญชนิดหนึ่งแล้ว ปัจจุบันงานวิจัยของประเทศไทยที่เกี่ยวข้องการแก้ปัญหาทางด้านอาการผิดปกติทางสรีรวิทยาของผลส้มมีค่อนข้างน้อย ซึ่งถือว่าเป็นปัญหาสำคัญอย่างหนึ่งในการผลิตส้ม โดยเฉพาะเกษตรกรที่ปลูกส้มโชกุนในภาคใต้ ซึ่งเป็นภาคที่มีการปลูกส้มโชกุนเป็นจำนวนมากของประเทศ อีกทั้งมีเกษตรกรให้ความสนใจในการปลูกส้มเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ จึงนับว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว และสามารถนำไปเป็นแนวทางสำหรับการแก้ไขปัญหาดังกล่าวต่อไป

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อศึกษาปัจจัยทางสรีรวิทยาที่มีผลต่ออาการผลแตกของส้มโชกุน
2. เพื่อหาแนวทางในการป้องกันการเกิดอาการผลแตกของส้มโชกุน

สถานที่ทำการทดลอง

1. สวนส้มโชกุนของเกษตรกร อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา
2. โรงเรียนทดลอง ภาควิชาพืชศาสตร์ คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

ระยะเวลาที่ทำการทดลอง

กรกฎาคม 2546 - สิงหาคม 2547